

OBES

OPTIKBRANCHENS EFTERUDDANNELSES SYSTEM

REGELSÆT CET-/UDDANNELSESPONT TIL OPTIKERE/OPTOMETRISTER FOR DELTAGERE I EFTERUDDANNELSESAKTIVITETER

Indhold

Indledning	3
Behovet for efteruddannelse.....	3
Mål og strategi.....	4
Fastsættelse af norm	4
Uddannelsespoint.....	5
Godkendelse af efteruddannelsespoint	5
Kursistens registrering i databasen	6
Generelle principper for udstedelse af CET-point	6
Ret til udstedelse af uddannelsespoint	7
Ansøgning og godkendelse	7
Kurserne	8
Gebyr for behandling af ansøgning	9
Pointsystem	9

Indledning

Begreberne livslang læring og kompetenceudvikling er et naturligt udtryk for en udvikling, som alle erhvervsaktive personer i dag må forholde sig til.

Uanset profession og arbejdsområde kan man fremover forvente at skulle deltage i efter- og videreuddannelsesaktiviteter gennem hele den erhvervsaktive alder.

Kontinuerlig opkvalificering af faglig viden og kunnen er en integreret del af ethvert arbejdsliv, hvad enten man er arbejdsgiver eller arbejdstager.

Ser man på det sundhedsfaglige område, som optometrien tilhører, er efteruddannelse obligatorisk i en række lande. I disse lande kan manglende efteruddannelse således resultere i fratagelse af autorisationen til at praktisere inden for det pågældende fag.

For optikere eller optometriste med autorisation til at praktisere i Danmark er efteruddannelse ikke obligatorisk.

Ifølge *Lov om Autorisation af Sundhedspersoner og om Sundhedsfaglig Virksomhed* kan der fra ministerielt hold fastsættes regler om videreuddannelse af personalegrupper inden for sundhedsvæsenet.

Serviceforbundet - Urmagerne og Optikerne samt Optikerforeningen (fremover kaldet fagets parter) anskuer efteruddannelse som en central del af optometristernes kontinuerlige kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af det faglige arbejde.

Det er fagets mål, at de danske optikere/optometriste regelmæssigt deltager i faglige efteruddannelsesaktiviteter.

Behovet for efteruddannelse

Optometrien er et fag i udvikling. Den stadige strøm af ny faglig viden stiller krav om opdatering, og tilkomsten af nye teknikker og metoder kræver oplæring.

Samtidig hermed påtager optikeren/optometristen sig i stigende omfang nye arbejdsområder og ansvar, hvilket gør erhvervelse af nye kundskaber nødvendigt.

Optikeren/optometristen markerer sig i stigende grad som sundhedspersoner, og den samfundsmæssige og politiske udvikling går mod et tættere samarbejde med resten af sundhedssektoren. Det øger behovet for opkvalificering.

Mål og strategi

Fagets parter arbejder for at etablere en kultur i optikerbranchen for at deltage i efteruddannelse og planlægge sin efteruddannelse, så kompetenceudviklingen og den faglige vedligeholdelse foregår kontinuerligt og systematisk.

Målet er, at optikerne eller optometristerne ser efteruddannelse som en naturlig og integreret del af deres hverdag og faglige praksis.

For at nå dette mål er det vigtigt at gøre deltagelse i efteruddannelsesaktiviteter attraktivt for optikerne/optometristerne.

Den vigtigste motivation for deltagelse må altid være ønsket om at yde en god service til klienterne og udføre et professionelt og fagligt kompetent stykke arbejde.

Herudover kan branchens virksomheder eller organisationer søge at sikre et bredt udbud af relevante kursustilbud og arrangementer og tage tiltag til at gøre udbuddet almindelig kendt blandt optikere/optometristere.

Fastsættelse af norm

Den faglige udvikling kan præges ved at branchen i fællesskab fastsætter en norm for efteruddannelse og aktivt støtter op om denne norm.

Fagets parter har på denne baggrund udviklet et system og et regelsæt, der registrerer og dokumenterer optikerne/optometristernes deltagelse i efteruddannelsesaktiviteter.

Med henblik på større international integration af faget og dets udøvere er systemet og reglerne designet, så de passer til andre europæiske lande. På den måde gøres det muligt at opnå gensidig anerkendelse af uddannelsespoint optjent i lande, hvis system ligner hinanden.

Der er i dag en gensidig anerkendelse med Norges Optikerforbund og Optikerforbundet i Sverige, desuden er der i det fælleseuropæiske organ ECOO vedtaget en vejledning for CET-point (Continuing Education and Training) på europæisk plan. Dette skulle gøre CET-point mere ensartet i hele Europa.

Den gensidige anerkendelse af kurser medfører også, at optikerne/optometristerne oplever et større udbud af attraktive efteruddannelses tilbud.

Uddannelsespoint

Normen for efteruddannelse defineres således:

- Udlærte optometrister bør regelmæssigt deltage i fagligt relevante efteruddannelsesaktiviteter.
- Efteruddannelse bør ske i et sådant omfang, at optometristen altid er fagligt opdateret og besidder de nødvendige kvalifikationer og kompetencer til at udøve en kvalificeret og forsvarlig praksis.

Dokumentation for optometristernes efteruddannelse foregår ved hjælp af optjening og registrering af, hvad fagets parter har valgt at kalde uddannelsespoint.

Fagets parter har etableret OptikBranchens EfteruddannelsesSekretariat (OBES) som foretager registreringen.

Deltagelse i efteruddannelsesaktiviteter, der er godkendt af OBES, udløser et antal uddannelsespoint, både til deltagerne og til forelæserne. Antallet af uddannelsespoint, en given aktivitet udløser, er fastsat af OBES.

Normen for efteruddannelse er omsat til uddannelsespoint således, at **den enkelte optometrist bør optjene 36 uddannelsespoint over en tre-årig periode.** Pointene skal ikke nødvendigvis være indsamlet jævnt over perioden.

Perioden fastlægges som en treårig periode. Første periode bliver 2019-2021.

Den enkelte optiker kan til enhver tid gå ind på systemet og få adgang til egne oplysninger.

For nærværende har fagets parter ingen sanktionsmuligheder over for optometriste, som ikke deltager i efteruddannelsesaktiviteter.

Dog vil en accepteret og indarbejdet branchenorm sætte spørgsmålstegn ved optikeren/optometristens kvalifikationer, hvis vedkommende aldrig har efteruddannet sig.

Godkendelse af efteruddannelsespoint

Alle ansøgninger om udstedelse af uddannelsespoint fra udbydere af efteruddannelsesaktiviteter, bliver vurderet af et udvalg bestående af en optometrist fra hver af fagets parter (dette vil normalt være en ansat i organisationerne). Hvis der er uenighed i bedømmelsen af kursusansøgningen, skal ansøgningen videresendes til en bedømmelseskomite. Der kan også være tale om situationer, hvor der ønskes en principiel afgørelse af kursusansøgningen, eller at kursusudbyder anfægter den første afgørelse. I begge tilfælde skal kursusansøgningen videresendes til bedømmelseskomiteen. Bedømmelseskomiteen består af 2 fagpersoner fra hver af fagets parter. Medlemmerne udpeges for to år ad gangen. Det er muligt at blive udpeget flere gange i træk.

Bedømmelseskomiteens arbejde foregår normalt via e-mail, men der kan indkaldes til møder efter behov.

Bedømmelseskomiteens arbejde er ulønnet.

Kursistens registrering i databasen

Enhver optiker/optometrist (fremover kaldet deltager) er ansvarlig for egen registrering i systemet, dog vil organisationerne gøre opmærksom på dette ved enhver lejlighed.

Det er deltagerens eget ansvar at leve op til kravet om de 36 point over den treårige periode.

Alle optikere/optometriste kan registrere sig i systemet og dermed opnå point, mens studerende i optometri kan få godskrevet deres aktiviteter, men kan ikke opnå point under deres uddannelsesforløb.

For optometriste der bliver uddannet som optometrist i løbet af en fast periode, er opnåelseskravet på de 36 point forholdsmæssigt i forhold til resten af perioden.

Alle andre faggrupper ud over optikere/optometriste kan ikke registreres i systemet og dermed ikke opnå point.

Registrering i OBES-systemet sker med kursistens fulde navn, CPR-nummer samt et unikt registreringsnummer. Begge indtastningsmetoder kan benyttes, men af hensyn til GDPR anbefales alene at benytte det unikke registreringsnummer.

Deltagerne får ved deres registrering i systemet tilsendt et "medlemskort" som giver dem den unikke ID-information, der skal bruges ved registrering af CET.

Det er altid deltagerens ansvar at sikre korrekt registrering af de opnåede CET-point.

Adgangen til OBES sker enten via NemID eller det token, som udsendes når deltageren er registreret for sin deltagelse i kurset.

Generelle principper for udstedelse af CET-point

Der er aftalt følgende retningslinjer for, hvordan der kan opnå CET point. Hvis et område ikke er nævnt, kan der indsendes en ansøgning til OBES, som vil vurdere om det pågældende kursus eller undervisningsform kan godkendes (Bedømmelseskomiteen vil blive taget med på råd).

- Produktforedrag kan **aldrig** opnå CET point
- Præsentationer af interne forretnings- eller virksomhedsplaner, resultater eller strategier kan **aldrig** opnå CET point

- Konferencer eller større events kan ikke i sin helhed ansøge om CET point, men der skal ansøges om hver enkelt aktivitet.
- En kursusaktivitet kan være sponsoreret
- Kursusudbyder skal være godkendt af pointudvalget
- Aktiviteten, der ansøges point til, skal være den primære årsag til deltagelse

Ret til udstedelse af uddannelsespoint

Ret til at udstede uddannelsespoint til optikere/optometriste, der deltager i efteruddannelsesaktiviteter, har udbydere som først er godkendt og registreret i OBES, og derefter har indhentet godkendelse for den pågældende aktivitet fra OBES.

Udbyder er ansvarlig for at underviser eller instruktør har den nødvendige viden om det pågældende emne. Bedømmelseskomiteen kan dog kræve dokumentation for dette.

Derudover skal udbyder give OBES adgang til at kontrollere et kursus, der skal afholdes. Kontrollen udføres af en neutral person, der har den nødvendige viden om det pågældende emne, kurset omhandler).

Det påhviler udbyder at anmelde og dokumentere de opnåede uddannelsespoint til sekretariatet, der skal have deltagernes fulde navn og ID. Dette opnås ved hjælp af en strekkodeskanner, der udlånes af OBES.

Udbyderen har ansvar for at skanne ID-stregkoden for hver deltager. Straks efter kurset eller konferencens afholdelse sendes skannerne retur til sekretariatet for afkodning.

Ansøgning og godkendelse

OBES har udarbejdet et ansøgningsskema til brug ved ansøgning om ret til udstedelse af uddannelsespoint.

Ansøgningen skal omfatte tydelig angivelse af:

Kursets:

- Formelle udbyder, titel, formål, indhold, omfang, underviser/forelæser/instruktør samt dato(er) og sted for afholdelse.
- Der skal om muligt vedlægges et program (alternativt kan dette eftersendes).

Udbydere af efteruddannelsesaktiviteter opretter en ansøgning til OBES, hver gang de udbyder en aktivitet. Ansøgningen skal indsendes i god tid og senest en måned før aktivitetens afholdelse.

Sekretariatet sender ansøgningen til Bedømmelseskomiteen, som foretager skriftlig votering. Opnås der ikke enighed, afholdes der telefonisk møde.

Sekretariatet kan afvise en ansøgning, der ikke er modtaget rettidigt.

Der går normalt tre uger fra ansøgningstidspunktet til godkendelse eller afslag foreligger. Sekretariatet sender afgørelsen til udbyder.

Allerede afholdte efteruddannelsesaktiviteter kan ikke eftergodkendes til at udløse uddannelsespoint, såfremt ansøgningen kommer fra en kursusudbyder.

Den enkelte optiker kan ansøge om godkendelse af indenlandske og udenlandske efteruddannelsesaktiviteter efter aktivitetens afholdelse. Program og beskrivelse af undervisere/forelæsere/instruktører skal indsendes.

Kurserne

Alle kurser skal have et fagligt indhold. Faglighed omhandler ikke alene optometri eller optik, men i lige så høj grad patientkommunikation og patienthåndtering. Derfor udvides aktivitetsområdet med kommunikation og IT-instruktion jvf nedenfor.

Kommunikation skal ses i et større perspektiv, hvor den væsentligste form for kommunikation sker med patienten/kunden. Kommunikationen skal sikre at informationen bliver modtaget korrekt.

Indholdet på et kursus skal være inden for følgende områder:

- Kommunikation
- Normer og guidelines
- Øjenundersøgelse
- Øjenpatologi
- Vurdering af synsfunktioner
- Vurdering og behandling af binokulære synsproblemer
- Optiske produkter og tilbehør
- Kontaktlinser og tilbehør
- Vurdering og behandling af svagtseende
- IT-instruktion i forbindelse med software til optiske instrumenter eller journalsystemer

Gebyr for behandling af ansøgning

Der er enighed om at gebyrsatserne er følgende pr. d. 16. januar 2019:

Grundpris pr. kursus eller event ¹ inkl. 1 foredragsholder samt leje af scanner.	500,00 kr.
Derudover pr. ekstra foredragsholder	50,00 kr.
Ved større events kan der maks. opkræves pr. spor pr. dag.	1.000,00 kr.
Gentagelse ² af samme kursus eller event	250,00 kr.
Leje af strekkodescanner pr. event (Ved manglende tilbagelevering skal scanner erstattes)	100,00 kr.
Manuel registrering af deltagere ³ , pr. deltager	15,00 kr.
E-learning eller artikler med spørgsmål i diverse brancheblade pr. gang.	500,00 kr.
Erstatning af scanner	2.000,00 kr.

Pointsystem

Forskellige efteruddannelsesaktiviteter udløser et forskelligt antal uddannelsespoint. Der gives point både for deltagelse og for afholdelse.

Inden for den treårige periode skal der indsamles 36 point, hvoraf maks. halvdelen skal komme fra deltagelse i forelæsninger, workshops eller andre aktiviteter, der kræver fysisk tilstedeværelse.

Efteruddannelsesaktivitet	Point
Overværelse af forelæsning, per 45-60 min.	1
Deltagelse i workshop, per 45-60 min.	1,5
e-learning, per forelæsning af 45-60 min.	1
Afholdelse af forelæsning, per 45-60 min.	2

¹ En event er et kursus/begivenhed med flere foredrag, men som betragtes som et sammenhængende kursus, og der bliver kun registreret deltagelse en gang.

² Det betragtes som gentagelse, når kursusindhold og foredragsholdere er uforandret, hvis blot en foredragsholder bliver udskiftet er det et nyt kursus.

³ Dette gælder hvis kursusudbyder ikke ønsker at bruge en scanner, men blot afleverer en liste.

Afholdelse af workshop, per 45-60 min.	2
Publicering i videnskabeligt tidsskrift, per artikel	6
Længerevarende kursusforløb, per 45-60 min	1
Webinar (der skal kunne være dialog mellem kursist og forlæser), per 45-60 min	1

Begrænsninger:

Der kan maksimalt optjenes

- 8 uddannelsespoint på en dag
- 20 uddannelsespoint på et kursusforløb

I fastsættelsen af antal point per aktivitet er der hentet inspiration fra Norge, Sverige, England og ECOO. Ensartede systemer faciliterer tværnational integration mellem optikere/optometriste og deltagelse i aktiviteter på tværs af landegrænser.

OBES har forhåndsgodkendt efteruddannelsesaktiviteter, der er godkendt af nedenstående udenlandske pointudstedende organisationer, således at danske deltagere kan få uddannelsespoint tildelt ved indsendelse af program og dokumentation for deltagelse:

Norges Optikerforbund

Optikerförbundet (Sverige)

COPE (USA)

OAA (Australien)

GOC (UK)

CET (UK)